

1

2

Sateenkaariperheet ry:n perhepoliittiset tavoitteet vuosille 2018–2022

3

– luonnos keskustelun pohjaksi

4

5 Mikä tämä paperi on?

6 Kevätkokouksessa 2017 keskustellaan Sateenkaariperheet ry:n perhepoliittisista tavoitteista
7 Suomen seuraavalle hallituskaudelle. Keskustelun pohjaksi hallitus on työstänyt tämän
8 pohjapaperin, jonka toivotaan herättelevän jäsenistön ajatuksia. Kevätkokouksessa käytävän
9 keskustelun jälkeen hallitus jatkaa ohjelman työstämistä. Lopullinen perhepoliittinen ohjelma
10 tuodaan syyskokouksen 2017 vahvistettavaksi.

11

12 Mitä perhepoliittisella ohjelma haetaan?

13 Tämä asiakirja koskee yhdistyksen perhepoliittisia tavoitteita ja suuntaa yhdistyksen tekemää
14 vaikuttamistyötä. Yhdistyksen toimintasuunnitelma suuntaa yhdistyksen tekemää työtä laajemmin.
15 Yhdistys on asettanut tavoitteensa perhepoliittisen ohjelman muodossa vuosina 2009 ja 2014. Nyt
16 on aika päivittää tavoitteet Suomen seuraavalle hallituskaudelle.

17 Sateenkaariperheet ry on tehnyt perhepoliittista vaikuttamistyötä jo viime vuosituhannen puolelta
18 lähtien. Monia tärkeitä tavoitteita on saavutettu. Tärkeimpinä voi mainita hedelmöityshoitolain,
19 perheen sisäisen adoption ja avioliiton. Merkittäviä saavutuksia on myös saatu perhevapaiden
20 osalta. Moni asia on kuitenkin vielä kesken. Sateenkaariperheiden lasten ja vanhempien asemasta
21 löytyy vielä lukuisia puutteita, jotka olisivat korjattavissa lainsäädännöllisin uudistuksin.

22

23 Painopistealueeksi sukupuolen moninaisuus?

24 Hallitus on kaavaillut tämän kertaiseksi painopistealueeksi sukupuolen moninaisuutta.
25 Vaikuttamistyötä on edelleen tarkoitus tehdä laaja-alaisesti ja ajankohtaisiin kysymyksiin
26 reagoiden. Painopisteet kuitenkin auttavat yhdistyksen vaikuttamistyötä keskittymään erityisesti
27 tiettyihin teemoihin, joiden on koettu jääneen vaille riittävää huomiota aiemmassa
28 vaikuttamistyössä. Painopisteet asetetaan tämän tavoiteohjelma ajaksi, ja seuraavassa
29 ohjelmassa asetetaan toiset painopistealueet.

30

31 Listaus tavoitteista, jotka ovat vielä saavuttamatta. Mitä tältä listalta puuttuu?

- 32 • *Valtionhallinnon toimintaohjelma seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen ihmisoikeuksien ja*
33 *yhdenvertaisuuden edistämiseksi*
- 34 • *Trans-ihmisten lapsiperhe-elämän haasteita purettava*
  - 35 ○ *Translaissa olevasta transsukupuolisten lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksesta on*
36 *luovuttava välittömästi. Translaki on korjattava ihmisoikeusperustaisesti ja*
37 *itseäänämis-oikeuteen perustuvaksi*
  - 38 ○ *Transihmisten puolisoineen on saatava kaikki hedelmöityshoidot ja korvaukset*
39 *yhdenvertaisilla perusteilla*
  - 40 ○ *Transihmisten vanhemmuus tunnistettava oikein vanhemmuuslaissa*
  - 41 ○ *Transtauhan turhaan paljastavat merkinnät väestö- ym. rekistereissä poistettava,*
42 *muutettava tarvittaessa esim. vanhemmuuden kirjaamisessa käytettävää kieltä.*

- 43 • *Perhevapaat ja -etuudet tasapuolisiksi*
- 44 ○ *Isyys- ja vanhempainvapaa etävanhemmille, useammalle kuin kahdelle, etuuksien*
- 45 *nimet uusiksi*
- 46 • *Tapaamisoikeus voitava harkita myös sosiaaliselle vanhemmalle (nykyinen hallitus saattaa*
- 47 *ratkaista tämän)*
- 48 • *Useamman vanhemman juridinen vanhemmuus mahdollistettava*
- 49 ○ *Perheen sisäisessä adoptiossa ei kenenkään tarvitse luopua vanhemmuudestaan*
- 50 ○ *Lapsen voi tunnustaa useampi kuin kaksi halukasta*
- 51 • *Vanhemmuuslaki*
- 52 ○ *Juridisesti turhasta jaosta äitiyteen ja isyyteen luovutaan. Laki puhuu vain*
- 53 *vanhemmuudesta.*
- 54 ○ *Lapsen sosiaalinen äiti kirjattava lapsen juridiseksi vanhemmaksi avioliiton*
- 55 *perusteella, huolimatta lapsen syntyperästä (=vanhemmuusolettama)*
- 56 ○ *Lapsen isällä oltava mahdollisuus tunnustaa lapsen vanhemmuus ilman, että*
- 57 *kukaan muu joutuu luopumaan vanhemmuudesta*
- 58 ○ *Henkilön vanhemmuus kirjattava sukupuolineutraalisti vanhemmuutena tai henkilön*
- 59 *juridisen sukupuolen mukaisena, jotta vanhemman mahdollinen transtausta ei*
- 60 *paljastu asiakirjoista ja altista vanhempaa ja lasta syrjinnälle.*
- 61 • *Perheellistymismahdollisuuksien laajentaminen*
- 62 ○ *Yhdenvertaiset hedelmöityshoidot ja hoitojen korvaukset*
- 63 ○ *Rohkaistaan perheitä ja lastensuojelua lisäämään sijaishuollon perhehoitoa*
- 64 *sateenkaariperheissä*
- 65 ○ *Adoptioyhteistyötä etsittävä sellaisten ulkomaisten toimijoiden kanssa, jotka*
- 66 *sijoittavat lapsia sateenkaariperheisiin*
- 67 ○ *Säädetään kotimainen, syrjimätön sijaissyntyislaki*
- 68 • *Kaikkien perheiden Eurooppa*
- 69 ○ *Sateenkaariperheiden vapaa liikkuvuus ja perhesuhteiden yhteinen tunnustaminen*
- 70 ○ *Maahanmuutto- ja pakolaiskysymyksissä huomioitava sateenkaariperheet muiden*
- 71 *perheiden tavoin*
- 72 • *Perhepalvelut kohtaavat sateenkaariperheet asiallisesti ja riittävään tietoon nojautuen*
- 73 • *Opetussuunnitelmat ja oppimateriaalit sisältävät tietoa perheiden moninaisuudesta sekä*
- 74 *varhaiskasvatuksessa, yleissivistävässä että ammatillisessa koulutuksessa*